

Kommentar

En stemme fra undergrunden

INFORMATION
18. sep 2008

Flere væresteder lukkes på bekostning af udsatte unge og voksne. Nytænkning er tilsyneladende nederst på dagsorden og erstattes af lovformelige institutioner med kontrol og rammestyring. Samtidig vægtes det højt, at alle kommer i arbejde, for i regeringens ånd at kunne bidrage til en stabil økonomi

af Tina Rye Hansen

Samfundets sejr er kreativitetens fallit. Hvor blev mennesket af?

Medierne tegner et tydeligt billede af et samfund, hvor der trods en faldende arbejdsløshed bliver en større afstand mellem rig og fattig. En af de vigtigste årsager er, at Socialforvaltningen i Københavns Kommune blev underlagt en besparelse på 80 millioner kroner for 2008. Denne besparelse udgør primært området for udsatte børn og unge. Samtidig hol-

der velfærdsminister Karen Jespersen (V) fast i det, fra 2002, fastsatte kontant-hjælpsloft.

Dette gør det svært, hvis ikke umuligt for den laveste gruppe i samfundet, som i stort antal tæller folk med psykiske lidelser, at komme på fode igen.

Et af de seneste lovforslag fremsat af velfærdsministeren indeholder en systematisering af behandling, hvor: »[de]...sværeste sociale problemer skal behandles langt mere ensartet.«

Her gør hun ikke alene op med faglig metodefrihed i kommunerne, men indsætter en systematik, hvor en ramme- og målsætning for behandling, sidestiller de sociale problemer med somatisk sygdom, hvor man på samme vis må 'begynde med at stille en diagnose'.

Støtte og omsorg

Behandlingssystemet har udviklet sig ind i et felt, hvor der nærmere sker en eksklusion end en inklusion. Det at flere og flere medicineres på bekostning af en social tilgang, hvor omsorg og støtte er øverst, gør, at der skabes et skel mellem os og de andre. Tildelingen af førtidspension stiger, ventelisterne

på psykiatriske hospitaler bliver længere og længere. Hvem skal samle disse mennesker op?

Regeringens globaliseringsstrategi fra 2006, hvor målet er at forbedre den danske konkurrencedygtighed på det globale arbejdsmarked, stiller krav om at 'alle skal i arbejde'. På den anden side er der en virkelighed, der rummer mennesker, der af forskellige grunde ikke kan arbejde. Ifølge Preben Brandt, psykiater og stifter af 'Projekt udenfor' er dette mennesker med et socialt handicap, mennesker som har brug for støtte og omsorg. Og som ikke har brug for handleplaner og adfældsregulerende behandling.

At arbejde er forbundet med bedre trivsel og indhold i hverdagen, og det er derfor den generelle holdning, at alle skal i arbejde, for deres egen skyld. Men når der samtidig ligger krav i samfundet og i lovgivningen får den gode hensigt en anden ordlyd.

Ved at indsætte punkter i loven om aktiv socialpolitik, hvor personer under 25 år efter seks måneders ledighed har pligt til at indgå i et 18 måneders uddannelsesforløb, og personer fra 25-30 år

har ret og pligt til et seks måneders ansættelsesforløb, defineres arbejdet som en vigtig faktor for at komme videre med sit liv. Men det kunne se ud som om, de unge indrulleres i samfundets økonomiske roulette. Måske af mangel på et bedre alternativ.

Jeg har de sidste år været frivillig medarbejder i Gaderummet – et socialpsykologisk fristed for hjemløse og udstødte unge på Nørrebro – og har her på tæt hold kunne følge samfundets udvikling sætte sine dybe spor.

Institutionernes mekka

Samfundets nedprioritering af sociale problemstillinger og deres iver efter at kategorisere og medicinere 'det psykiske' får individet til at forsvinde for massernes ide om sygdom og sygdomsbehandling. Og for at få sine ideer igennem må regeringen danne institutioner, hvor de unge tilpasses gennem kontrol som led i en normaliseringsproces.

Kreativiteten og metodefriheden har ingen plads i det videnskabelige paradigme, hvor den politiske diskurs bestemmer, hvem der har ret til at kalde sig videnskabelig. Reglernes paradis

rummer ikke det, der falder udenfor, men i stedet for at indrømme sin fallit forsøger man at tilpasse samfundet til kasserne. Socialpsykologisk bliver til socialpsykiatrisk og pludselig kommer medicinen til at spille en afgørende rolle i Gaderummet, et værested der ellers kæmper for et valgfrat alternativ til dette, og med åben tilgang, i form af for eksempel intensiv psykologhjælp og kropsterapi.

Gaderummet er ikke et bedre alternativ, men et supplement til psykiatrien. Stedet har gennem tiden samlet de unge op, der er fejldiagnosticeret og dermed fejlbekæmpet. Og stedet viser sig leveringsdygtig i at få fire ud af fem unge med psykiske og sociale problemer til at blive aktive samfundsborgere. De ansatte brænder for deres arbejde for at hjælpe disse unge. Uden penge uden løn, men fordi de kæmper for en vigtig sag. Hvis sagen er vigtig for dem, hvorfor så ikke for samfundet?

Tina Rye Hansen er og frivillig i Gaderummet og studerer antropologi på Københavns Universitet